

Opschrift

Vergadering van 10 februari 2026

Nummer: 2026_MV_00097

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Veerle Baert: Alcoholbeleid in de woonzorgcentra en lokale dienstencentra

Raadslid(-leden):

Veerle Baert - Voor Gent

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In februari 2026 gaat de tiende editie van Tournée Minerale van start. Meer dan 120.000 Belgen namen hier vorig jaar aan deel.

Onlangs volgde ik een interessant webinar bij VVSG over alcoholbeleid in lokale dienstencentra en woonzorgcentra. Het dagelijks alcoholgebruik ligt het hoogst in de oudste leeftijdscategorieën. 14,9% van de 75-plussers en 13,3% van de 65- tot 74-jarigen drinkt dagelijks alcohol. Naarmate je ouder wordt, wordt de impact van alcohol op je lichaam groter. Daarom hebben oudere volwassenen bij alcoholgebruik met extra risico's te maken.

In onze lokale dienstencentra en woonzorgcentra wordt op verschillende momenten alcohol aangeboden of genuttigd, bijvoorbeeld op de kamer, in het cafetaria, bij de maaltijd of tijdens activiteiten. Voor veel mensen draagt dit bij aan gezelligheid en levenskwaliteit. Tegelijk is het belangrijk om hier zorgvuldig mee om te gaan, zeker bij bewoners of bezoekers die kwetsbaarder zijn, bijvoorbeeld omwille van gezondheid of medicatiegebruik. Omdat elk centrum bovendien een eigen werking, doelgroep en context heeft, is een aanpak op maat aangewezen in plaats van één uniform beleid.

Vraag:

In dat kader heb ik volgende vragen:

- Hoe wordt vandaag omgegaan met alcoholgebruik in lokale dienstencentra en woonzorgcentra?
- Welke stappen worden gezet om te komen tot een alcoholbeleid dat afgestemd is op de eigenheid en noden van de verschillende centra?

- Welke concrete initiatieven worden momenteel genomen in lokale dienstencentra en woonzorgcentra om verantwoord alcoholgebruik te ondersteunen en mogelijke problemen te voorkomen?

Antwoord

Beste raadslid Baert, beste Veerle,

Na “dry January” vorige maand, zijn we nu gestart aan “Tournée Minérale”. Twee initiatieven die ons niet enkel een maand lang aansporen om te genieten van het mooie aanbod van alcoholvrije alternatieven, maar ons ook doen stilstaan bij de impact die alcohol kan hebben.

De impact op onze gezondheid valt niet te ontkennen en daarom zijn we al enkel jaren bezig met een alcoholbeleid en richtlijnen binnen onze WZC en LDC.

In 2021 zijn we reeds gestart binnen de LDC’s i.s.m. CGG Adentro (toen nog CGG Eclips) met een traject om tot een alcoholbeleid op maat van onze LDC’s te komen.

We betrokken daar niet enkel centrumleiders en een psycholoog bij maar ook servicemedewerkers en barvrijwilligers. Hun input en ervaringen waren heel belangrijk maar ook hebben we op die manier een breed draagvlak gecreëerd.

In 2022 hebben we dan ook plan opgesteld met een duidelijk gedragen visie, regels en afspraken. De doelstelling van dit plan is om een kader én handvaten te bieden om op een verantwoorde manier alcohol te schenken in onze ontmoetingsruimten:

- Er werden regels opgesteld rond wanneer wel/niet alcohol serveren.
- Er werden afspraken gemaakt met de medewerkers en de vrijwilligers van de bar rond het weigeren van alcohol
- Er werden afspraken gemaakt rond het beperken van het aanbod aan alcoholische dranken. Zo kiezen we ervoor om non-alcoholische dranken goedkoper aan te bieden dan alcoholische dranken.
- We zetten ook verder stappen in het doorbreken van de heersende beeldvorming dat alcohol er steeds bij hoort om een “gezellige” sfeer te bereiken.
- Tijdens recepties worden er steeds ook aantrekkelijke alcoholvrije drankjes aangeboden
- In ons aanbod bieden we een divers alcoholvrij assortiment aan dat we actief promoten
- We maken doelbewust geen “promo” voor alcoholhoudende dranken (geen bierkaartjes meer, geen “bier” van de maand...)
- We zetten in op het informeren & sensibiliseren van medewerkers, vrijwilligers en burgers rond de effecten van alcohol op de gezondheid
- Bezoekers die ons qua alcoholgebruik zorgen baren spreken we aan en we bekijken samen welke mogelijkheden hier zijn naar ondersteuning.

Elk LDC is hier verder mee aan de slag gegaan om dit met de vrijwilligers en de servicemedewerkers te vertalen naar het eigen LDC.

Voor de woonzorgcentra:

Onze visie blijft dat het woonzorgcentrum de thuis is van de bewoners, waar maximale autonomie en keuzevrijheid centraal staan. Uiteraard doen we binnen onze WZC ook aan

preventie en sensibilisering, maar bewoners die ervoor kiezen om een alcoholisch drankje te nuttigen in de cafetaria, kunnen dit doen.

Wanneer overmatig gebruik wordt vastgesteld, gaan we in gesprek en bieden we passende ondersteuning.

Daarnaast voorzien we steeds alcoholvrije alternatieven, zowel in de cafetaria als tijdens activiteiten en deze worden actief gepromoot.

Bewoners behouden echter inspraak en keuzevrijheid, dit vormt een essentieel uitgangspunt van onze visie.

Bij een nieuwe opname wordt elke bewoner individueel beoordeeld. Wanneer er sprake is van een alcoholverleden, medicatiegebruik of bijvoorbeeld het syndroom van Korsakov, kan een beperking of verbod op alcohol wel worden opgelegd. Deze beslissing wordt interdisciplinair besproken en vervolgens ook gecommuniceerd aan de barverantwoordelijke van de cafetaria.

Enkel WZC Zuiderlicht verkoopt geen alcohol in de cafetaria. Zij hebben veel bewoners met een verleden van middelenmisbruik en hebben van bij de start van hun werking er voor gekozen geen aanbod van alcoholische dranken te hebben in hun cafetaria.

Sommige bewoners kunnen wel alcohol nuttigen maar telkens nadat hier afspraken rond zijn gemaakt.

Zoals je dus hoort, zetten we sterk in op preventie, bewustwording en gaan we over het thema in gesprek met bezoekers en bewoners, zonder de autonomie van bewoners uit het oog te verliezen.
